

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/19/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318201927
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2018:2318201927.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: J. Š., J.. XX.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matky - N. Q., J.. XX.X.XXXX, Y. G. E. XX/XX, N., zast.: Mgr. Ildikó Kőrösi, advokátka so sídlom P. Pázmaňa 17A, 927 01 Šaľa a otca - Ľ. Š., J.. XX.X.XXXX, Y. G. I. XXX/X, Š., zast.: Mgr. Peter Magdálík, advokát so sídlom Vajanského 1520, 924 01 Galanta, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd schvaľuje rodičovskú dohodu v nasledovnom znení:

Maloletá sa zveruje do osobnej starostlivosti matky.

Maloletú budú zastupovať a spravovať jej majetok obaja rodičia.

Styk otca s maloletou sa upravuje tak, že otec bude oprávnený sa stretávať s maloletou každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatka 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. s tým, že otec si maloletú prevezme v určený čas v bydlisku matky a po skončení styku maloletú v určený čas na tom istom mieste matke vráti. Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť.

II. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 150 Eur mesačne, ktoré sa zaväzuje platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 2.3.2018.

III. Dlžné výživné za obdobie od 2.3.2018 do 31.10.2018 v sume 637,40 Eur súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 10 Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok, a to až do zaplatenia.

IV. V ostatnej časti sa návrh matky na určenie výživného zamietá.

V. Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 2.3.2018 domáhala určenia práv a povinností k maloletej J. na základe nasledovných skutočností. Otec mal. sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti dňa 19.2.2018 kvôli dlhodobu nefungujúcemu vzťahu. U odporcu pretrváva agresivita, vyhrážanie sa zabitím a podpálením rodinného domu, hrubosť pred maloletou dcérou, neustále fyzické aj slovné napádanie, rasizmus, urážky na jej osobu, ponižovanie, problémy s alkoholom a závislosť na výherných automatoch. Tieto všetky problémy vplývali na psychiku maloletej dcéry. Navrhovateľka má vedomosť, že otec mal. žije s jeho matkou. S maloletou J. žije matka v rodinnom dome v N., ktorý je v jej vlastníctve. Všetky náklady na domácnosť hradí sama. Náklady na vedenie celej domácnosti vrátane energií sú cca 600 Eur, a to elektrina 27 Eur, vodné 10 Eur, stočné 40 Eur, plyn 137 Eur, televízia a internet 30 Eur, náklady

na stravu vrátanie liekov cca 300 Eur. Mesačné výdavky na dieťa sú cca 250 Eur (strava, ošatenie, hygiena, hračky). Zdravotný stav dieťaťa je v poriadku. Záujmy dieťaťa nakoľko má len rok a pol sú hranie sa a kreslenie. Celkové výdavky na mesiac sú teda cca 700-800 Eur. Otec dieťaťa zatiaľ neprispieva, avšak zaujíma sa o jej výchovu. Matka uviedla, že je zamestnaná ako operátorka výroby s priemerným mesačným zárobkom vo výške 353 Eur. Je aj poberateľkou rodičovského príspevku na dieťa vo výške 237 Eur mesačne. Odporca pracuje ako montážnik s mesačným zárobkom vo výške 850 Eur. Matka navrhla, aby dcéra bola zverená do jej osobnej starostlivosti, s tým že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté dieťa zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach a otec bude zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 250 EUR mesačne. Matka zároveň navrhla upraviť styk otca s mal. tak, že tento bude oprávnený stýkať sa s mal. každý utorok a štvrtok od 15:00 hod. do 17:00 hod. avšak s dohľadom jeho sestry.

2. Uznesením č.k. 19P/19/2018-23 zo dňa 21.3.2018 súd ustanovil maloletej procesného opatrovníka, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky (ďalej aj „opatrovníčka“). Šetrením opatrovníka bolo zistené, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. J..

3. Otec sa vyjadril k návrhu matky podaním doručeným súdu dňa 18.4.2018 s tým, že s týmto nesúhlasí z nasledovných dôvodov. Nie je pravdou, že by u otca pretrvávala agresivita, vyhrážanie sa zabitím, podpálením domu, ponižovanie, problémy s alkoholom, resp. s automatmi. Otec sa riadne stará o výchovu a výživu mal., a to od jej narodenia. Je riadne zamestnaný s príjmom cca 750 Eur mesačne v čistom. Pomáhajú mu jeho rodičia a sestra, s ktorými má dcéra vybudovaný tiež silný citový vzťah, pričom obe vyštudovali špeciálnu pedagogiku. Otec sa venuje mal. aj prechádzkami, hraním sa s ňou, dokáže s ňou tráviť plnohodnotný čas, ich spolužitie je bezproblémové v denných i nočných hodinách. Teda nie je daný žiadny dôvod na obmedzenie možnosti výchovy otca o mal. Otec žije s rodičmi v byte I. Š., ktorý je vo vlastníctve jeho rodičov, kde sú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. Otec si podal žiadosť o nájom bytu vo vlastníctve mesta Š.. Rodičia majú príjem: matka otca 410,40 Eur a otec 570,30 Eur. Rodičom na bývanie otec uhrádza 100 Eur mesačne. Jeho ďalšie mesačné výdavky sú: úver na bývanie 148 Eur, spotrebný úver 198,68 Eur, poistenie 20 Eur, kreditná karta 20 Eur poistenie mal. 25,50 Eur, mobil 26,99 Eur, bežné výdavky na mal. (strava, oblečenie, hygiena a pod.). Otec prispieva matke mal. sumou 70 Eur mesačne. Teda výdavky otca sú približne 609,17 Eur mesačne, vynímajúc bežné výdavky. Otec nevlastní žiadny nehnuteľný majetok a žiadny významný hnutel'ný majetok. Otec namietá, že matka nezdôvodnila výdavky, ktorých výšku ustálila v návrhu. Tieto sa javia ako nadsadené o.i. vzhľadom na vek mal. a nezodpovedajúce jej príjmom. Na základe uvedeného otec súhlasí s tým, aby bola dcéra zverená do osobnej starostlivosti matke, navrhol úpravu styku tak, že bude oprávnený stretávať sa s mal. od piatka 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. vždy v nepárny týždeň a bude zaviazaný k plneniu vyživovacej povinnosti vo výške 70 Eur mesačne.

4. Na pojednávaní dňa 13.9.2018 účastníci zhodne uviedli, že došlo k rodičovskej dohode ohľadne styku otca s maloletou, nakoľko maloletá bude zverená do osobnej starostlivosti matky a to tak, že otec sa bude stretávať s maloletou každý nepárny víkend v kalendárnom roku od 17:00 hod. v piatok do 17:00 hod. v nedeľu s tým, že k prevzatiu maloletej bude dochádzať v bydlisku matky. Právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú mať obaja rodičia. Spornou zostáva výška výživného, kde matka navrhuje výživné vo výške najmenej 160 Eur a otec najviac 100 Eur mesačne. Matka oznámila, že bola nútená ukončiť pracovno-právny vzťah z dôvodu, že bola preradená na inú prácu, ktorú nevládala po zdravotnej stránke, a taktiež túto prácu nevedela skĺbiť s osobnou starostlivosťou o maloletú, ktorá v čase výkonu práce matky bola v starostlivosti krstných rodičov, ktorí sú už na dôchodku. Matka uviedla, že nakoľko výdavky preyšujú jej príjmy, je odkázaná na pomoc rodiny, zároveň má úspory z predchádzajúceho zamestnania, ktoré sú už v súčasnosti v minimálnej sume. Má záujem si nájsť prácu, avšak na súčasný stav, starostlivosť o maloletú, je to náročné. Matka samostatne obhospodaruje rodinný dom, s čím sú spojené vysoké náklady na údržbu. Sestre, ktorá je spoluvlastníčkou domu neuhrádza žiadnu náhradu za užívanie jej spoluvlastníckeho podielu. Obec N. je vzdialená od Š. cca 15 km, pričom v N. nie sú jasličky, iba škôlka, kde je možné umiestniť dieťa len od 3 rokov od 8:00 hod. do 12:00 hod, preto od 3 rokov bude nutné počítat' s výdavkami na cestovanie do škôlky. Niektoré potvrdenky sú vystavené na otca navrhovateľky, ktorý má právo doživotného užívania v dome, tento však už 5 mesiacov nežije v domácnosti s navrhovateľkou a žije v Y. J. I. u priateľky. Otec uviedol, že predchádzajúci pracovný pomer skončil dohodou z dôvodu, že musel dochádzať do G. v dvojzmennej prevádzke, v súčasnosti pracuje v Galante s príjmom 480 Eur brutto na plný pracovný úväzok v pracovnej pozícii predavač, v jednozmennej prevádzke od 08:00 hod. do 16:00 hod. Nevyhovovala mu práca cez víkend, nezostával mu čas na starostlivosť o dcéru. V práci mu bolo prisľúbené, že po skončení 3-mesačnej skúšobnej doby mu bude zvýšená mzda. Ďalej uviedol, že úvery mu vznikli z obdobia spolunažívania s navrhovateľkou a boli vynakladané na opravu rodinného domu, nakoľko mu

bol prisľúbený prevod podielu 1/2 zo strany sestry navrhovateľky, ktorý mal odkúpiť za cenu 8.000 Eur, z čoho údajne zaplatil 5.000 Eur, ktoré mu nevrátila. Navrhovateľka uviedla, že odporca mal dlhy už v čase ich zoznámenia vo výške 20.000 Eur, pričom v priebehu vzťahu si vybavil refinancovanie a bola mu poskytnutá aj čiastka 5.000 Eur, ktorú použil na opravu domu tak ako uviedol, ale je potrebné zdôrazniť, že odporca v dome žil bez úhrady nájmu po dobu 3 rokov. Súd predbežne posúdil vec tak, že odporca sa vzdal výhodnejšieho zamestnania, a teda malo by sa vychádzať z takto dosahovaného príjmu. Procesný opatrovník uviedol, že nakoľko je navrhovateľka na rodičovskej dovolenke, je obtiažne pre ňu zvýšiť si príjem a pred pojednávaním tiež upozornil účastníkov, že pri určovaní výšky výživného sa bude pravdepodobne vychádzať z predchádzajúceho príjmu. Strana otca žiadala, aby navrhovateľka preukázala, že skutočne výdavky hradí ona, nakoľko potvrdenky sú vystavené na meno otca, namietali výšku výdavkov za mobilný telefón, nakoľko navrhovateľka tvrdila, že dôvodom je zaobstarávanie si práce prostredníctvom mobilu a že auto používa za účelom návštevy lekára v Y. J. I., taktiež bola trikrát na pohovore, nosieva dcéru na výlety, na kúpaliská a pod. Strana otca uviedla, že existuje podozrenie, že buď sú nadsadené výdavky, alebo má navrhovateľka aj iné príjmy. Otec sa po pojednávaní písomne vyjadril, že jeho aktuálny príjem je vo výške 580 Eur (základná mzda), a to počnúc 1.11.2018. V mesiacoch 8-10/2018 bol príjem otca v čistom 361 až 395 Eur mesačne v závislosti od odmien a náhrad v súvislosti s vykonanou prácou. Otec sa nevzdal výhodnejšieho zamestnania, lebo v predchádzajúcej práci pracoval v dvojzmennej prevádzke, aj cez víkendy a musel cestovať každý deň do G. a späť. Teraz pracuje v ustálenom 8-hodinom režime v A. a cesta do práce mu trvá 30 min. Má dostatok času, aby sa venoval dcére. Zmena práce je jednoznačne v záujme maloletej, nakoľko predchádzajúca práca mu neumožňovala tak široký prístup a časť starostlivosti bola prenášaná na tretie osoby. Na pojednávaní dňa 14.11.2018 bol uskutočnený výsluch matky, ktorá uviedla, že jej príjmom je rodičovský príspevok vo výške 238 Eur mesačne a 70 Eur výživné od otca mal. Úspory má vlastné. Prispieva jej sestra K. H., teta S. Q., sesternica N. M., ktorá žije v Nemecku. Sesternica nakupuje plienky, hygienické potreby. Sestra robí nákupy ako napr. kašičky, výživy, potraviny na varenie v hodnote cca 40 Eur aj viac. Teta jej pomáha prostredníctvom financií 100-200 Eur mesačne. Potvrdenky uhrádza na pošte. Suma, ktorú uhrádza otec maloletej nie je dostačujúca na úhradu dcériných potrieb. Otec v rámci výsluchu uviedol, že zmenil zamestnanie, pretože to bola ťažká, fyzicky náročná práca. Na otázku či vidí priestor na ďalšie práce, ktorými by si zvýšil príjem uviedol, že zatiaľ to nepotrebuje. Na otázku či mu v tom bránia zdravotné problémy odpovedal, že nie. Nad rámec výživného uhrádza 200 Eur. Úver v súvislosti s rekonštrukciou domu v podielovom vlastníctve navrhovateľky a jej sestry v celkovej sume 32.000 Eur bol použitý na rekonštrukciu 7.000 Eur, 5.000 Eur dal sestre a zvyšok bol použitý na jeho osobné účely. Spotrebný úver 12.000 Eur bol refinanc za predchádzajúce úvery, a to v súvislosti s nákupom spoločného vozidla v sume 7.000 Eur, ktorého sa stal následne vlastníkom a ostatná suma bola použitá na vyplatenie iných úverov navrhovateľky. Splátka úveru na bývanie je vo výške 148 Eur a druhý úver je vo výške 198,60 Eur. V predchádzajúcej práci pracoval ako manipulačný pracovník, fyzicky pracoval na linke. V súčasnosti pracuje ako predavač. Svedok, D. Q., otec navrhovateľky uviedol, že žije v Y. J. I. u svojej družky približne od marca tohto roku. Družka prispieva, ale nie je to dostatočné. Približne 10 rokov je na invalidnom dôchodku, ktorý je v sume 420 Eur mesačne. Spláca pôžičky v sume 250-270 Eur mesačne a má výdavky s liekmi v sume cca 40 Eur. Nemá z čoho dať na nákupy pre malú, resp. prispievať. On je písaný ako odberateľ energií na dome v N., ale on to neplatí. Kým žil v dome, prispieval na úhrady v takej sume ako prispieva teraz, "čo sa dá". Svedkyňa K. H., sestra navrhovateľky uviedla, že v súčasnosti je na rodičovskej dovolenke s príjmom 200 Eur ako príspevok a prídavky na dve deti v sume 47 Eur. Druh je na sociálnej podpore, nezamestnaný. J. je jej krstná dcéra, pomáha sestre tak ako vie. Aby aspoň prežili im musí pomáhať, čo sa týka stravovania, potrieb hygienických, ošatenie, všetko, čo potrebuje 2-ročné dieťa. Keď nakupuje plienky svojej dcére, kúpi aj krstnej dcére. Pomáha sumou približne 30-40 Eur mesačne. Sestra (navrhovateľka) býva sama v dome v N.. Otec sa odsťahoval v marci, našiel si družku, dostáva invalidný dôchodok, čiže nemôže tiež prispievať. Sestre pomáha ešte sesternica, rodina, aby prežili tak, ako potrebujú, ďalej tety po jej nebohej mame. Sesternica takou formou ako ona a tety skôr osobnou starostlivosťou o J.. Uviedla, že nikto nepomáha finančne sestre. Nevie o tom, že by teta prispievala sumou 100-200 Eur. Účastníci navrhli súdu uzatvorenie rodičovskej dohody v rozsahu výroku I. rozsudku. Procesný opatrovník navrhol dohodu schváliť, nakoľko táto je v záujme maloletej. Ďalej uviedol, že má za to, že odporca sa vzdal výhodnejšieho zamestnania s tým, že výška 150 Eur mesačne sa mu javí ako opodstatnená, vzhľadom na možné príjmy odporcu. Strana navrhovateľky nemala žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, strana otca navrhla výsluch H. J., sestry odporcu, ktorá by sa vyjadrila k skutočnosti tvrdenej stranou navrhovateľky a procesným opatrovníkom, že odporca mal údajne vzdať výhodnejšieho zamestnania. Strana matky uviedla, že to, že sa vzdal odporca vzdal výhodnejšieho zamestnania, je fakt, ktorý netreba dokazovať. Súd zamietol

návrh na výsluch H. J.. Splnomocnená zástupkyňa matky v rámci záverečnej reči uviedla, že všetky náklady na vedenie domácnosti vrátane príslušných výdavkov znáša prevažne matka maloletej. V súčasnosti otec prispieva na maloletú vo výške 70 Eur. Podľa jeho vyjadrenia nakupuje maloletej v sume 200 Eur mesačne, to je celkovo vynakladaných 270 Eur. Vzhľadom k tomu, že matka zabezpečuje starostlivosť o mal., venuje 95% času na maloletú, ona vie zadeliť, čo potrebuje maloleť. Z uvedeného tiež vyplýva, že otec prostriedky na zvýšené výživné má. Vyjadril sa, že svoj príjem si nepotrebuje zvýšiť. Teda nemá žiadnu prekážku uhrádzania zvýšeného výživného matke maloletej. Žiadajú, aby súd prihliadol na skutočnosť, že otec sa vzdal dobrovoľne výhodnejšieho zamestnania, v dôsledku čoho jeho príjem dosahuje 50% jeho pôvodného príjmu. Navrhujú, aby otec prispieval sumou 160 Eur mesačne. Splnomocnený zástupca otca v rámci záverečnej reči uviedol, že nesúhlasia s tým názorom, že otec by sa vzdal výhodnejšieho zamestnania, nakoľko v popredí je záujem maloletého dieťaťa a v záujme mal. nebolo to, keď otec pracoval v dvojzmennej prevádzke v G., kde pracoval aj cez víkendy, kde trávil cestou z práce a do práce 3 hodiny denne, pričom v novom zamestnaní má stály pracovný čas, môže s maloletou zodpovedne tráviť víkendy, čiže je v záujme maloletej to, aby bol zachovaný riadny kontakt maloletej s otcom, čo bolo v predchádzajúcom zamestnaní značne obmedzené. Matka maloletej riadne nevydokladovala výdavky na maloletú, matka maloletej odkazuje v tomto smere na pomoc zo strany rodiny na svoje úspory, na krytie výdavkov, čo tiež nebolo preukázané. V prípade maloletej sa jedná o dvojročné dieťa, kde v budúcnosti sa jej potreby zvýšia a bude možná úprava výživného. Čo sa týka výdavkov na maloletú a možnosti schopností majetkových pomerov rodičov, považujú za adekvátnu sumu 70 Eur mesačne. Procesný opatrovník uviedol, že ak sa pracuje niekde na dve zmeny, nepracuje sa cez víkendy. Súd po vyhlásení dokazovania za skončené vyhlásil rozsudok tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti rozsudku. Strana navrhovateľky a procesný opatrovník maloletej sa vzdali práva na podanie odvolania.

5. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len "ZoR"), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

6. Podľa § 24 ods. 1, 4, 5 ZoR, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu..., najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletem dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletem dieťati domáhať na súde.

7. Podľa § 25 ods. 1, 3, 4 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťom dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťom dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

8. Podľa čl. 5 ZoR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností, majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Podľa § 76 ods.1 ZoR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

10. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

11. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel pri aplikovaní vyššie uvedených právnych noriem, k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

12. Situácia ohľadne J.: Maloletá je dvojročné zdravé dieťa. Žije s matkou v rodinnom dome v N.. Mesačné náklady na maloletú sú: plienky 45 Eur, hygiena 20 Eur, oblečenie 20 Eur, pomerná časť nákladov na stravu; pomerná časť nákladov na bývanie a bežné výdavky na hračky, lieky, cestovanie a pod. Matka uviedla, že celková suma nákladov je 250 Eur mesačne.

13. Situácia ohľadne matky: Matka žije v rodinnom dome v N., ktorého je spoluvlastníčkou so sestrou. Do marca 2018 žil v dome aj otec navrhovateľky, ktorý má v dome právo doživotného užívania. Od uvedeného času žije navrhovateľka v dome sama so svojou dcérou. Navrhovateľka platí všetky náklady spojené s bývaním a neuhrádza sestre žiadnu náhradu za užívanie jej spoluvlastníckeho podielu. Mesačné výdavky matky sú: elektrina 33 Eur, vodné a stočné 9 Eur, plyn 150 Eur, rtvs 4,64 Eur, internet 13 Eur, mobil 40-50 Eur, strava 200 Eur, hygiena a drogeria 30 Eur a daň z nehnuteľností 66 Eur a kanalizácia 36 Eur ročne. Vlastní motorové vozidlo Peugeot, r.v. 2011, za ktoré spláca mesačne čiastku 125,83 Eur, benzín uvádza vo výške 50 Eur mesačne. Bola zamestnancom spoločnosti A. N..V..Q.. (M.) s miestom výkonu práce u užívateľského zamestnávateľa K. N. N..V..Q.. počnúc od 8.10.2017 do 30.4.2018. Príjem mala v mesiacoch 2-3/2018 vo výške približne 500 Eur mesačne. Od apríla 2018 má príjem z brigád v sume cca 100 Eur mesačne. Je poberateľkou rodičovského príspevku (214,70 Eur) a prídavkov na mal. dieťa (23,68 Eur). Matka nemá inú vyživovaciu povinnosť. Matka preukázala, že si hľadá novú prácu potvrdeniami o účasti na pohovoroch. Jej zdravotný stav je dobrý.

14. Situácia ohľadne otca: Otec žije s rodičmi v byte v Š., ktorý je vo vlastníctve jeho rodičov. Rodičia otca sú poberateľmi starobného dôchodku: matka 410,40 Eur a otec 570,30 Eur mesačne. Rodičom na bývanie otec uhrádza 100 Eur mesačne, pričom predpis na úhradu služieb spojených s bývaním je vo výške cca 172,41 Eur mesačne, ďalej mesačne elektrika 30 Eur, plyn a rtvs 4,64 Eur, odpady ročne 27,52 Eur za odporcu. Je zapísaný do evidencie uchádzačov o nájomný byt v meste Š.. Jeho ďalšie mesačné výdavky sú: úver na bývanie 148 Eur, spotrebný úver 198,68 Eur, osobné poistenie 20 Eur, kreditná karta 20 Eur, poistenie mal. 25,50 Eur, mobil 26,99 Eur, bežné výdavky na mal. (strava, oblečenie, hygiena a pod.). Otec prispieva matke mal. sumou 70 Eur mesačne. Otec preukázal plnenia nad rámec uvedeného výživného sumou približne 60 Eur v priemere. Otec uvádza výdavky celkovo vo výške približne 600 Eur mesačne, vynímajúc bežné výdavky. Nevlastní žiadny nehnuteľný majetok a žiadny významný hnutelný majetok. Nemá inú vyživovaciu povinnosť. Otec bol počnúc dňom 1.3.2017 zamestnancom spoločnosti I. N., M..N.. v pracovnej pozícii montážneho pracovníka. Príjem otca bol v období od 4/2017 do 3/2018 vo výške 905 Eur v priemere mesačne v čistom. Od 1.8.2018 je zamestnancom spoločnosti D..S..M.. - D. N.. N. V..Q.. ako predavač, kde mal základnú mzdu prvých 3 mesiace v sume 480 Eur, počnúc 1.11.2018 v sume 580 Eur v hrubom. Je vyučený ako predavač. Z lustrácie zo Sociálnej poisťovne vyplýva, že otec bol v rokoch 2008-2017 zamestnancom O. (X. (N.) N.. N. V..Q.. s vymeriavacím základom za obdobie 3/2016-2/2017 cca 800 Eur mesačne. Zdravotný stav otca je dobrý.

15. Rodičia maloletej J. nežijú v spoločnej domácnosti. Súd výrokom I. schválil rodičovskú dohodu, nakoľko táto je v záujme maloletej a s touto vyjadril súhlas aj procesný opatrovník maloletej, ktorý zistil, že u oboch rodičov sú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloletú. Výrokom II. súd zaviazal otca maloletej prispievať na jej výživu sumou 150 Eur počnúc dňom 2.3.2018, t.j. dňom podania návrhu. Bolo nesporné, že otec uhrádzal matke mesačne 70 Eur na maloletú. Dĺžné výživné v sume

637,40 Eur za obdobie od 2.3.2018 do 31.10.2018 (4-10/2018 - 7x80=560; za 3/2018: 2,58x30 dní); 560+77,40=637,40 Eur) súd povolil otcovi splácať v splátkach po 10 Eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Súd zamietol návrh matky v ostatnej časti na určenie výživného, a to v časti 10 Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu. Strana navrhovateľky a procesný opatrovník maloletej sa vzdali práva na podanie odvolania.

16. Strana matky žiadala určiť výživné sumou 160 Eur mesačne. Strana otca mala za to, že primeraná suma je vo výške 70 Eur, tak ako otec uhrádza a výživné by nemalo byť stanovené na sumu viac ako 100 Eur mesačne. Súd vec predbežne posúdil tak, že otec sa vzdal výhodnejšieho zamestnania a na to tomto súd zotrval do vyhlásenia rozsudku vo veci samej. V predchádzajúcom zamestnaní mal otec príjem cca 900 Eur v čistom mesačne, v súčasnosti 580 Eur brutto. Aj v období 2016/2017 mal príjem podstatne vyšší ako v súčasnosti (cca 800 Eur brutto). Otec v písomnom vyjadrení uviedol, že zmenil prácu preto, aby sa mohol viac venovať svojej dcére. Vo výsluchu však ako dôvod zmeny práce uviedol, že dôvodom bolo to, že to bola ťažká, fyzická práca. Teda nie je možné určiť čo bolo prvoradým motívom otca k zmene práce. Súd nepochybuje o tom, že zmena práce mohla mať pozitívny dopad čo sa starostlivosti o dcéru týka. Avšak prvoradý záujem maloletej je aj to, aby mala zabezpečené riadne bývanie, stravu a každodennú starostlivosť, berúc do úvahy skutočnosť, že je v osobnej starostlivosti matky. Matka je na rodičovskej dovolenke, pričom sa snaží nájsť si prácu, ale je pochopiteľné, že je to ťažké vzhľadom k tomu, že J. má len dva roky a vyžaduje nepretržitú starostlivosť. Na druhej strane otec má príjem na úrovni minimálnej mzdy a vo výsluchu uviedol, že si nepotrebuje privyrobiť brigádami, pritom nijakým spôsobom nie je obmedzený na jeho zdravotnom stave. Otec navrhol výsluch jeho sestry za účelom preukázania toho, že sa nevzdal výhodnejšieho zamestnania. Súd tento návrh zamietol, nakoľko otec mal možnosť zabezpečiť (a aj uviedol, že zabezpečí) účasť svedkyne na pojednávaní a odročenie z uvedeného dôvodu by bolo značne nehospodárne. Súdu tiež nie je zrejme ako konkrétne by mohla sestra otca dosvedčiť túto skutočnosť, ktorá nepochybne vyplýva z predložených listinných dôkazov (potvrdenia o príjme) a tvrdení otca. Teda súd vychádzal najviac zo sumy príjmu 900 Eur mesačne. Výživné je prednostnou pohľadávkou, preto má prednosť pred úvermi, pôžičkami. Ale súd pri vyhodnocovaní životnej úrovne skúmal pôvod týchto dlhov a zistil, že veľkú časť týchto pôžičiek použil otec na osobné účely (bod 4). Matka tvrdila, že na starostlivosť o maloletú potrebuje 250 Eur mesačne. Túto sumu súd vyhodnotil ako oprávnenú, keďže už len v súvislosti s bývaním je pomerná časť na mal. vo výške 100 Eur. Ak sa k tomu prirátajú oprávnené náklady mal. vyčíslené v bode 12 rozsudku, je suma 250 Eur mesačne primeraná. Súd zobral tiež do úvahy, že otec kupuje dcére veci aj sám, hračky a oblečenie. Berúc do úvahy osobnú starostlivosť matky o mal. je potrebné pripísať väčšiu mieru na podieľaní sa na týchto nákladoch otcovi, ktorému tak súd určil uhrádzať matke 150 Eur mesačne. Po zohľadnení príjmu matky a ostatných výdavkov bude možné zabezpečiť chod domácnosti, v ktorej vyrastá J. a taktiež uhrádzať náklady nevyhnutné na jej starostlivosť a výchovu. Náklady, ktoré vynakladá matka na bývanie sú primerané a neboli by nižšie ani v prípade zabezpečenia bývania, napr. v nájme. Nie je podstatné, že ako odberateľ energií je uvádzaný otec navrhovateľky, keď aj z jeho výpovede bolo nepochybne preukázané, že tieto hradí matka. Na úhrade dane z nehnuteľnosti by sa mala podieľať aj spoluvlastníčka, tejto však matka neuhrádza nič ohľadne užívania jej podielu. Otec namietal, že príjem matky je nižší ako ňou uvádzané výdavky. Súd má tiež z výpovede za preukázané, že matke pomáha prinajmenšom sestra. Otec uvádza výdavky celkovo vo výške približne 600 Eur mesačne, vynímajúc bežné výdavky, pričom jeho príjem je podstatne nižší. Otec mal výdavky nad rámec uhrádzaných 70 Eur mesačne a tieto súdu aj preukázal. Avšak súd tieto nezapočítal do výpočtu dlžného výživného, nakoľko bolo preukázané, že matke neposkytoval sumu výživného vo výške potrebnej na zabezpečenie starostlivosti o mal. Je tiež pravda, že pokiaľ otec tvrdí, že takto prispieva sumou aj 200 Eur mesačne, stanovenie výživného najmenej na sumu 150 Eur mesačne, a to počnúc dňom podania návrhu je na mieste.

17. O trovách súd rozhodol podľa § 52 CMP, a teda, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).

Proti tomuto rozsudku nemôže podať odvolanie ten účastník, ktorý sa po vyhlásení rozsudku vzdal tohto práva (§ 368 CSP).